

poprašal, kako je to mogoče, da bi kuhan bob rastel in sad rodil, naj mu reče, ravno tako lahko, kakor se piščeta izvalijo iz kuhanih jajec.

Mož stori, kakor mu zvita hčerka velevala. Vzame motiko pa gré na polje blizo ceste. Videč cara mimo iti, začne brzo bob saditi, glasno klicaje: „Bog daj srečo in svoj blagoslov, da bi moj kuhani bob rastel dobro in rodil stoteren sad.“ — Car čuvši te besede, postane in vpraša: kako je to mogoče, da bi kuhan bob rastel? Kmetič mu pa odgovori: „Milostljivi car! ravno tako, kakor da se iz kuhanih jajec izvalijo piščeta“.

Car brž ugane, kdo si je to zvijačo izmislil, da bi pa zvito deklico še dalje skušal, zapové, naj se dá možu prav majhen snopič lanú s poveljem, da ga nese svoji hčeri in jej reče: „Ta lan pošlje ti car, da mu narediš iz njega toliko platna, kolikor ga potrebuje za obleko svojih vojakov; ako ne storiš, kar zahteva, izgubila bodeš glavo!“

Moža je zelo skrbelo to povelje. Klavern gré z lanom pod pazduho na svoj dom. Ko je pa hčeri povedal, kaj se je zgodilo, zopet ga ona tolaži velé mu, naj gré le mirno počivat, kajti v tem carovem povelji ni nič hudega.

Drugi dan dá deklica očetu majhen košček lesá rekoč: „nesite ta les k našemu caru in recite mu, da ga ponižno prosim, naj mi dá narediti iz njega kolovrat in statve; storila bom potem tudi jaz, kar mi je ukazal.“

Tudi to stori stari oče. Ko pa pride z omenjenim poročilom do cara, se ta še bolj čudi zviti kmetiški deklici. — Da bi jo še dalje skušal, podeli car kmetu svoj najlepši kozarec rekoč: „Ta kozarec daj svoji hčeri in jej reci, da mora ž njim morje do zadnje kapljice izprazniti. Ako ne stori, kakor ukažem, gorje tebi in tvoji hčeri!“

Sedaj je bil kmetič še bolj otožen, kot prvekrati. Domu prišedši pripoveduje s solznimi očmi, kaj mu je car ukazal. Hčerka pa vesela tolaži očeta rekoč: ne belite si glave zaradi tega; idite le mirno počivat in pustite to skrb meni.

Drugo jutro dá hčerka svojemu očetu funt prediva in nekoliko smole velé mu: „Idite k caru in recite mu, da mu svetujem, naj zamaši s tem studence in izvire rek, kar jih je po vsem svetu, in rada bom potem storila, kar mi ukazuje.“

Oče stori zopet, kakor mu je hčerka velevala. Ko car začuje, kar mu je priprosta deklica naročila, reče kmetu: „Vaša deklica je veliko bolj modra in zvita nego jaz sam; pripeljite jo k meni, da jo vidim.“

Deklica pride pred cara; on jo nagovori: „Draga moja, povej mi, kaj se na svetu najdalje sliši?“ — Deklica se začudi in pravi: „Kako to, da vaša carska svetlost tega ne vé? Grom in pa laž!“

Odgovor se je caru tako dopadel, da vpraša deklico, ako ne bi hotela biti njegova soproga (žena)?

Deklica pade na kolena rekoč: „Vaša milost zapoveduje, in jaz moram ubogati. Samo eno prošnjo imam do Vašega Veličanstva in ta je, da mi daste lastnoročno pisanje, v katerem me zagotovite, da si, ako bi se kedaj pripetilo, da ne bi smela več pri Vas bivati, smem iz Vaše carske palače vzeti, kar mi je najljubše na svetu.“

Car jej naredi zaželeno pismo, in priprosta kmetiška deklica bila je njegova soproga.

Veliko let živela sta v pristrčni ljubezni in zadovoljnosti. Prišla pa je dôba, da caru ženka njegova ni več dopadala. Nekega dne jej celó reče: „Ne trpim te dalje pri sebi; idi, kamor ti je drago!“ — A ona mu

odgovori: „Ubogala bodem, kar mi velelaš, samo to te prosim, da mi dovoliš, da ostanem še do jutra pri tebi.“

Car dovoli. Na večer pa naliže ona najlepši carov kozarec z vinom, kateremu je skrivaje prilila sok nekega zelišča. To pijačo ponudi caru rekoč: „Pij, dragi moj, še enkrat iz rok svoje soproge in potem — z Bogom! Jutri zarano grem iz tvoje palače, a zagotavljam te, da bodem veliko srečnejša, nego sem bila na dan najine zaročbe.“

Komaj car izprazni napolnjeni kozarec, postale mu so oči težke, nasloni se na mizo in trdo zaspi. Med spanjem ga prime carica in ga nese na voz, ki je stal že pripravljen pred carskim dvorom. Konji zdrčijo in carica odpelje se s carom do neke lepo izdelane utice, ki je bila že davno popred v ta namen pripravljena.

Car prebudivši se vpraša srdito, kako da je prišel na ta kraj? „Jaz sem te sabo vzela“ — odgovori mu carica smehljaje. — „In zakaj si to storila? ali ti nisem ukazal, da se mi pobereš izpred oči“ — zagodrnja srdito car. — Na to mu pa ona podá pismo, ki ga je car sam pred zaročbo pisal in mu reče: „Res je, kar si ravno rekel; al to pismo, ki ga je pisala tvoja lastna roka, daje mi pravico, da si vzamem iz tvoje carske palače, kar je meni najljubše na svetu. Storila sem, kakor mi pravica velevala in vzela sem — tebe; kajti Ti si mi najljubši na svetu!“

Car te besede začuvši prisega pri živem Bogu, da se nikdar več ne loči od žene, ki mu je tako iz srca udana in pa tako modra. Objame jo ter se podá ž njo zopet nazaj v svojo carsko palačo in živela sta odslej še veliko let skupaj srečna in zadovoljna, dokler ju ni požela smrt, kakor ženjica dva pšenična klasova, obadva naenkrat.

Ivan Tomšić.

Dopisi.

V Londonu 30. dec. — Prošlo leto bilo je polno dogodkov, a novo nastopi z nasledki njihovimi, kateri bodo še menda večega pomena. „Reform Bill“ se je dognala; bilo je mnogo političnih in drugih demonstracij, mnogo smrtnih kazni, in jetnišnice so se zelo polnile. Fenianski punt od dne do dne huji prihaja, in ta dela zdaj res največji strah po vsi Britaniji, ki dolgo ni nič o kaki prekucii znala. Mislila je vlada strah s strahom pregnati, in zato je v Manchestru 3 Feniance, izmed katerih je bojda eden nekega policaja vstrelil, dala obesiti; a s tem je v ogenj le še olja vlila; Fenianci in v obče vsi celtiški Irčani so se še bolj zagrizli; bile so zato povsodi demonstracije in pogrebške procesije za „umorjene domoljube“ v Manchestru, in iz tega izvira tudi zadnja strašna dogodba v Londonu, da je razkačena fenianska stranka vsula in zažgala pod obzidjem londonske jetnišnice smodnika v ta namen, da bi dva jetnika Fenianca iz ječe rešila, s tem pa se je še več družih hiš porušilo, mnogo ljudi pobilo ali hudo poškodovalo. Ta dogodba je silen srd do Feniancev izbudila in sovraštvo se žari na obeh straneh večje: bolj ko se Angleži srdijo, bolj si Celti prizadevajo jih še huje dražiti. Ker se je na Irskem postava „Habeas Corpus“*) odstranila in tako revolucija potlačila, preselili so se ustajniki na Angležko, da tukaj tem lože ogenj podpihajo. Zato, ker je tukaj zdaj res silen strah pred Fenianci, se govori, da bo tudi na Angležkem začasno postava „Habeas Corpus“ prenehala; al do tega menda vendar ne pride. — Ravno pred božičem bila je

*) „Habeas corpus“ je postava na Angleškem, ki varuje prostost vsake osebe na Angleškem tako, da vlada ne sme nobene Angleža zapreti, ako zopora ne vpravičuje postava.

v Londonu, kakor vsako drugo leto, živinska razstava „Cattle Show“, ob enem pa tudi razstava poljskih pridelkov in orodja za poljedelstvo in vrtnarstvo. Živina je bila kaj lepa, posebno pa ovce in voli; vol (plemeni bik „breeder“), kteremu se je prvo darilo in medalja dala, bilo je govedo, da mu nisem še nikdar para videl; ovác je bilo tudi jako odličnih. Pa v obče se je preveč pitana živina razstavila, a to najbolj svinje. — Mnogo zanimivega orodja je bilo za poljedelstvo kakor v obče za kmetijske potrebe. O tem pa menda drugikrat kaj več omenim. Vrtnarji razstavljali so zelne glave po poldrug čevelj debele, kakor tudi repo in korenje neznane velikosti. — Božič je prošel mirno, samo mnogo nesreč na ulicah se je prigodilo; kajti megla je bila taka, da podnevi kakor ponoči so vozniki (fija-karji) z največo težavo vozili, ali pa so celó prenehali z vožnjo.

Iz Gradca 1. jan. — Časnik štajarske kmetijske družbe, ki je 16 let izhajal pod naslovom „Wochenblatt der k. k. LWG.“, je ob novem letu nehal izhajati in na njegovo mesto stopi drug nemški tedenik pod imenom „Steierischer Landbote“, ki ga udje kmetijske družbe brezplačno dobivajo. Prof. dr. Hlubek, ki je zgolj znanstveni „Wochenblatt“ dobro vredoval — to moramo tudi mi priznati, ki smo si ž njim o narodnih zadevah strogi nasprotniki — pripoveduje vzrok, da ta časnik prestane, v poslednjem listu tako-le: „S tem listom neha izhajati ta časnik, kteremu sem 16 let vrednik bil. Ker sedanji čas, ko se vsak s politiko ali narodnimi zadevami peča, za samo znanstvene časnike ljudje malo marajo, zato je glavni odbor soglasno z občnim zborom sklenil, izdajati nov kmetijsk časnik, ki se bode vtikal tudi v druge *) in ne samo v kmetijske zadeve.“

Iz Maribora. — Naša čitalnica je občni zbor, ki je bil na 29. dec. 1867. l. napovedan, preložila na nedeljo 12. dne t. m. ob 1/2 8. zvečer, in ga po pravilih tudi tukaj naznanjam. Predsedništvo.

Iz Sevnice na Štaj. — V nedeljo 29. dec. l. l. zvečer je imela tukajšna čitalnica svoj letni zbor. Radostni naznanjamo, da so v odbor bili izvoljeni možje, o kterih smo prepričani, da bodo čitalnico vodili po pravi poti in prizadevali si v to, da se odstranijo vse overe, ki so jo zadržavale preteklo leto v njenem napredovanju. Izvoljeni so bili: gosp. Alojzi Lenček, posestnik in državni poslanec iz Blance za predsednika, gosp. Franc Braunseis, trgovec v Sevnici za podpredsednika, gosp. dr. J. Razlag, odvetnik in deželni poslanec v Brežicah, in gosp. Drag. Ripšl, župnik v Loki za odbornika, g. Jakob Kavčič, c. k. okrajni uradnik v Sevnici za blagajnika, gosp. Mijo Starkel, sodnijski pisar v Sevnici za tajnika in gosp. Tomaž Drnjač, učitelj v Sevnici za knjižničarja. — Račun preteklega leta predlagal je blagajnik g. Jakob Kavčič. Očitna zahvala vrlemu rodoljubi, ki je v tako lepem redu oskrboval blagajnico. — Za zimski čas letošnjega leta določil je novoizvoljeni odbor sledeče veselice: 19. januarja „besedo“ s plesom, — 2. februarja na spomin Vodniku besedo z glediščino igro „Župan“ in plesom, — 23. februarja veliki ples.

Iz Trsta 4. jan. A. Z. (Da se resnica prav spo-

zná, je čuti treba dva zvoná.) Po tem pravilu sprejmite „Novice“ popravo zadnjega V-ovega dopisa. — Gosp. N— je sicer rojen Slovenec (iz Ljubljane), al ko bi vse rojene Slovence in za svojo očetnjo otropnjene može po slovenskih in tujih mestih vrstovali med branitelje ravnopravnosti naše, motili bi se zeló. Gosp. L— je res sin slovenskih starišev; vendar dandanes ne štejemo med Slovence slednjega možá, ki pet besedi zná slovenski spregovoriti in zlasti ga ne štejemo med svoje rodoljube, ako se s svojim ponašanjem ne kaže našega. Učiteljica v slovenskem Ščednu tudi ni L— (ravnatelj) hči. Sploh omenjena moža nimata med svojimi otroci niti sina niti hčere, ki bi le besedico slovenski znala. Ne eden izmed njih se slovenskega ne uči. Tù se res kot mnogokrat rodoljubje po sadu spozná! O gospodu P. pa ne rečem drugzega kot to, da birokratizem ne bode slovenski reči na noge pomagal. In v omenjenem odboru (za volitev) se tudi niso menili za Slovence in niti zato, kako bi slovenske zastopnike pomnožili; misel nekterih je bila le ta, da bi kacega šolnika v mestni odbor poslali. Vladni uradniki nam ne bodo pomagali; oni podpirajo, ker se Italijanov bojé, le italijanski živelj. Slavjanska zavest in krepka edinost med tukajšnjimi Slovenci, Hrvati in Srbi bi s slovensko okolico vred utegnili napraviti v mestnem odboru zdavno stranko slovenskih odbornikov. Al žalibog, da še pogrešamo takega kompaktnega edinstva!

V Kanalu 3. jan. — Na novega leta dan zvečer smo odprli vprvo našo čitalnico. Predsednik častiti g. Ivan Wolf so zbor začeli s primernim ogovorom, po kterem so naši vrli pevci nekoliko slovenskih pesmi prav izvrstno peli. Po dokončanem zboru bil je skupni obed, kterega so nam pevci zopet sladili z lepimi pesmicami. Veča čitalničina slovesnost bode pa še le drugi ali tretji teden po veliki noči, kar se bo že ob pravem času na znanje dalo. Živila čitalnica naša!

Novomesto 1. jan. T. — Začeli smo novo leto in sicer s prav strogo zimo in obilnim snegom. Vkljub mrzli zimi smo pa vendar končali preteklo leto s prav gorkim srcem v čitalnici, ktera nam je napravila včeraj jako vesel večer staremu letu na slovó. Razveseljevali so nas štirje gospodje z umetno godbo dveh overtur iz spevoiger „La madame blanché“ in „Italiani in Algieri.“ Dalje smo slišali ljubeznjivi potpourri iz spevoigre „Lucija di Lamermoor“ štiroročno na glasoviru, in med vse to so bili upleteni še lepi govori hrvaške pesmi „Putnik“ od Preradovića, potem dva samospeva „Na goro“ od Flajšmana, „Pobratimija“ od Ipavca in pa dvospev „Zgubljena vera“ od Kam. Mašeka. Peli ste te dve pesmici gospodičini Durini-ova in Koračinova; mili visoki prve, nenavadno krepki in globoki glas druge gospodičine izbudila sta občno dopadajenje. Končalo je besedo srečkanje darovanih raznih dobitkov, ktero je med smehom prav veselo od rok šlo. Na vse zadnje pa smo se še malo zavrtili in tako rajaje stopili v novo leto, od kterega želimo in za to Boga prosimo, da bi našemu slovenskemu narodu prijaznejše bilo nego preteklo, in da bi se kdaj začele spolnovati besede našega neumrlega Prešerna: „Vremena bodo Kranjcem se zjasnile, jim milejše zvezde kakor zdaj sijale.“ Tolažimo se s tem, da še zmirom je konečno pravica zmagala, in se trdno držimo gesla: kdor zaupa v Boga in ima čisto vest, temu ni treba se ničesa bati, ako tudi svet ide na komade. — Ako se pri tej priliki, ko je leto preteklo, ozremo na delavnost tukajšnje čitalnice, posebno gledé na domače gledišče, očitno je, da vkljub vsem zaprekam in hudobnim oviram, ki smo jih doživeli posebno v prvem poletju, je odlično marljiva bila. Zasluga tega pa v prvi vrsti gré rodoljubni gospodičini Zajdl-novi, in v drugi vrsti gospodičini Šulcevi in gosp.

*) Naj bi to brali tudi tisti Kranjci, kterim je trn v peti to, da „Novice“ ne ostajajo zgolj le na kmetijskem polji, ampak so se v 1848. letu podale tudi na narodno in politično polje. Naj bi si to premembo štajarskega lista „ad notam“ vzeli tudi oni gospodje kranjske kmetijske družbe, ki so ob stoletnici njeni zahtevali izdajanje zgolj poljedelskega in gospodarskega lista. Štajarci imajo vendar dokaj političnih listov, in vendar je ondašnja kmetijska družba za potrebno spoznala znanstveno suhoparnost združevati z zanimivostjo politično. Nam je to velika satisfakcija. Vred.

Kalčiču, reditelju našega gledišča; njihovi neutrudljivi marljivosti in delavnosti se imamo posebno zahvaliti, da se je moglo toliko domačih iger predstavljati. Prav po pravici jih drage nam „Novice“ z zlatimi črkami morete zapisati med tiste rodoljube, ki se djansko trudijo za to, da bi tudi naš dozdej zanemarjeni materinski jezik v svoji lastni domovini dosegel tisto veljavo, katero imajo dozdej pri nas le tuji jeziki med tem, ko se domači po navadi le še zmirom za duri stavlja. In vendar lepota našega domačega jezika marsikterega družega prekosi; različne oblike njegove pa, skoraj bi rekel, človeka najspodobnejšega storijo, iz njega v druge prestopiti. Saj je živi dokaz tega, kako lahko se naši rojaki naučijo drugih jezikov in kako težko drugi narodi. Da je pa ravno naš slovenski jezik edini vzrok lahkega učenja drugih jezikov, kažejo nam najočitnejše tisti oddelki nekdanje slovenske zemlje, ki so se ponemčili, ob enem pa tudi ono zmožnost lahkega učenja tujih jezikov popolnoma izgubili. Poglejmo le enmalo na take kraje na Koroškem in Štajarskem. Ostanimo tedaj pri svojem, ki ga nam je Bog dal in ne segajmo preveč po tujem, da nam ne izpodrine in iztira domačega maternega!

Iz Kranja 5. januarja. — V zadnjem čitalničnem občnem zboru je bil dosednji odbor „per acclamationem“ zopet izvoljen, le namesti g. dr. Strbenca in g. prof. Pajka, ki sta naše mesto zapustila, sta bila voljena po večini glasov g. adj. J. Kršič in g. zemlj. ogleda V. Kraus. Veselic bomo imeli pred pustom 5, in sicer 12. januarja, 22. januarja, 2. februarja (slovesna beseda Vodniku na spomin); 12. in 23. februarja.

Iz Ljubljane. Po sklepu Njih Veličanstva cesarja je gosp. Fid. Trpinec potrjen za predsednika c. kr. kmetijske družbe.

— (*Iz deželnega odbora 27. decembra.*) V poslednji seji je odbor rešil mnogo občinskih (soseskih) zadev, med njimi nekoliko ženitvanskih, in med temi eno iz Gorič na Notranjskem, kjer se 65 let star berač hoče oženiti z 28 let staro deklo tudi beračico. V tacih zadevah se prav očitno vidi, kako današnji „liberalizem“ podira avtonomijo sosesk. Vsak berač naj se ženi, soseska naj ga potem redi! Kamo pridemo, ako se soseske ne smejo ustaviti takemu zakonstvu? — Prošnjo županije trnovske na Notranjskem, naj bi gosposke ne rubile gruntnih potrebščin, je odbor sklenil z gorko besedo izročiti c. kr. deželnemu glavarstvu. — Za sadje-, vino- in čbelorejno učilnico je po predlogu g. pl. Langerja bila grajščina Grm poleg Novega mesta najpripraviša spoznana. — Da se sedanja norišnica ljubljanska bolj prostorna in namenu svojemu bolj ugodna naredi, je odbor sklenil pozvediti vse, kar je v to treba.

— (*Iz mestnega odbora.*) Predsednik dr. Orel je naznanil vabilo k slovesnem sprejemu trupla mehikankega cesarja Maksa, ki ga sred tega meseca po železnici peljejo skozi Ljubljano na Dunaj, in da vlada nekdanji colniški magazin na Bregu prepusti mestu za 2000 gold. — Gospodje M. Pakič, Jak. Čik, F. Kosak in F. Kraljič so bili v vrsto mestjanov sprejeti. — Odbornik Dežman nasvetuje, naj se — gledé na §. 4. novih ustavnih postav — volilna pravica za mestni zbor razširi in v ta namen prenaredi mestna ustava. Župan dr. Costa dokazuje, da ni treba za to prenarejati cele mestne ustave, odbornik dr. Bleiweis ga podpira in z dodatkom odbornika dr. pl. Kalteneggerja, naj se po novih ustavnih postavah razširjena volilna pravica naznani magistratu, je bil sprejet nasvet dr. Bleiweisov: naj se popusti Dežmanov predlog. — Prav dolgočasno debato je sprožil odbornik Dežman zarad pokopališčinega reda, češ, da mestni faj-

mošter s spominki na ljubljanskem pokopališču presamovoljno ravná. Iz razgovorov pa se je videlo, da to ni res, in zdaj bojo mrličji na pokopališču s spominki in brez spominkov spet imeli mir. — Ker deželni odbor po sklepu deželnega zbora z eksekucijo žuga mestu, ako se ne plačajo od 1866. leta zaostala plačila za bolne uboge Ljubljance v ljubljanski bolnišnici, so po prepričalnem in z veliko pohvalo sprejetem govoru župana dr. Coste, da je preočitna krivica to, da bi mesto dvakrat moralo plačati stroške bolnišničine, obveljali predlogi dotičnega odseka, za katerega je poročal pl. dr. Kaltenegger, s predlogom Costovim: naj se mesto podvrže eksekuciji; kadar pa do tega pride, naj se z vsemi postavnimi pripomočki pritoži dalje. Vsi odborniki so glasovali za ta predlog razun Dežmana, dr. Zupana in dr. pl. Kalteneggerja. — Ker je ledenica v tukajšni bolnišnici v pravdi, čigava da je, je dr. Zupan v imenu odsekovem poročal, naj jo mesto prepusti bolnišnici, ako se mu plača, kar je vredna, namreč 4717 gold. Ta predlog je bil soglasno sprejet. — Potem so bili rešeni še nekateri predlogi finančnega in stavbinega odseka.

— (*Zbor rudarjev kranjskih*) je bil v nedeljo in pondeljek dopoldne. Grdo vreme je menda oviralo obilniše udeležstvo iz vnanjih krajev. Drugikrat kaj več o pomenkih zborovih.

— (*Iz društvenega življenja.*) Konec preteklega leta je pevski zbor čitalnice naše obhajal Silvestrov večer z jako zanimivo veselico. Tako zadovoljen je bil vsak, da je bila hvala soglasna v vsem programu od prve do zadnje številke. — Prav čedna je bila tudi veselica, ki jo je v nedeljo zvečer v svoji dvorani napravilo društvo rokodelskih pomočnikov pod vodstvom nevtrudljivega svojega očeta g. prof. dr. Vončine. Med mnogimi častitimi obrtniki in rokodelskimi mojstri s svojimi rodbinami je tudi več druge povabljene gospe počastilo večernico vrlih rokodelskih pomočnikov in med to tudi prečastiti ces. namestnik pl. Konrad Eybesfeldski s svojo gospó, deželni glavar pl. dr. Wurzbach, župan mestni dr. Costa in še drugi gospodje.

— Prvi javni koncert v redutni dvorani na sv. 3 kraljev večer gosp. Fr. Grbca, ki ga ponosno našega imenujemo, se je slavno obnesel. Vkljub strašnemu vremenu, in vkljub magnetični burki v gledišču je bila dvorana vendar še precej polna, in vse, kar se je pélo v samo- in dvospevih in pa v zborih, in kar se je igralo na glasoviru in goslih, vršilo se je tako lepo in gladko, da je bila pohvala navdušena in soglasna, in to prav po pravici. Da je gosp. Grbčevo krasno in mogočno petje zvonec nosilo v tem koncertu, razume se samo po sebi, podpirali pa so ga prav izvrstno tudi gospá Ana Pesjakova (v dvospevu), gospodičina Helena Konšekova (na glasoviru), gosp. J. Sor (na goslih) in čitalnični pevski zbor pod vodstvom svojega pevovodja gosp. Försterja. Res, prav posebno dober vtisek je naredil ta koncert na vse pričujoče in tudi na prečastito rodovino našega cesarskega namestnika gospoda pl. Konrada Eybesfeldskega. „Novice“ pa, ktere so gosp. Grbca po vseh njegovih potih radostne spremljale, čestitajo mojstru zdaj prav iz srca in mu želijo, da doseže vse, kar je namen njegov bil, ko se je podal v konservatorij praški!

— (*Iz čitalnice.*) Odbor čitalničen je v poslednji svoji seji sklenil, da v nedeljo 19. in 26. dne t. m. bote veselici s plesom v čitalnici; 2. februarja je slovesna beseda na spomin Vodniku, potem pa 9. in 16. februarja ples. Odločeno je bilo tudi, da prihodnjo nedeljo (to je 12. dan t. m.) zvečer bode vaja narodnih plesov v čitalnični dvorani, ter da naj se torej napravi tudi kaka primerna veselica.

— „Laibacherico“, ki je te dni v feuilletonu (!) prinesla „aus dem Gerichtssaale, Epilog zu den Handelskammerwahlen von 1866“ moramo v imenu mnogih mestjanov vendar vprašati: ali res misli, da ktereга človeka zanimiva izvedeti, da je bil obsojen pleteničar Grad, ktereга tukaj menda nobena živa duša ne pozná? Ker nihče tega ne verjame, je misel vsacega poštenjaka ta, da je prav v Mefistovem duhu „feuilletonist“ pisal ta „epilog“ samo zato, da je ime spoštovanega našega župana dr. Coste pritaknil v stvar, za katero je županu toliko mar bilo kot za lanski sneg. Videti tako pregnjusno početje spominjamo se tolažilnih besed Slomšekovih, ki je sovražnikom našim klical: „Le gnojite z gnojnico hudobnih jezikov, prav močno gnojite! Toliko gorše bode rastla čast rodoljubnih mož!“ Mi pa dostavljamo „Laibacherici“ še to: „Noch ist nicht aller Tage Abend!“

— Danes se je vendar omajal magistrat, da so jeli iz mesta spravljati cele gore snegá, po katerem do nekterih ulic v nedeljo in pondeljek celó ni bilo moč z vozom priti. Kjer so ljudje kakega mestnega odbornika videli, napadli so ga zarad tega sè zabavljicami, kakor da bi oni za to nesnago odgovorni bili. Po licitaciji je bila izvožnja snegá iz ulic za 900 gold. oddana, ki ima v 4 dneh dovršena biti.

— Kakor „Volksfreund“ piše, je dunajsko „nemško demokratično društvo“ svoje oči vrglo tudi na Kočevanje, ktere imenuje svoje „zapuščene brate“, potomce Frankov, ki so v 14. stoletji priromali na Kranjsko in „so krog in krog omejeni od Slovencev.“ — Nam ni znano, da bi bil slovenski narod kdaj kakošne sile delal kočevskemu jeziku in kočevskim šegam. Če pa se morebiti kakemu dunajskemu demokratu sanja, da po Kočevarjih bode „deutsche Intelligenz und Sitte“ propagando delalo po slovenski naši zemlji, temu se bodo — Kočevarice same smejale!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. V prvem listu novega leta je vladni dunajski časnik „Wiener Zeitg.“ imenoval nove ministre. Težko so se na svet rodili, ti-le so: knez K. Auersperg je ministerstva predsednik, — njegov namestnik sicer pa tudi minister policijski in vojniški je grof Taaffe, minister notranjih oprav je dr. Giskra, kupčijstva pl. Plener, nauka in bogočastja dr. Hasner, pravosodja dr. Herbst, denarstva dr. Brestl, kmetijstva grof Potocki; dr. Berger je minister brez odločenega opravilstva. En minister je knez, dva sta grofa, 5 pa je dohtarjev, zato imenujejo časniki sedanje ministerstvo „dohtarsko ministerstvo“; vsi med Nemci slovijo za liberalne može, po katerih so dunajski časniki, ki edino hočejo zvonec nositi v Avstrii, že več časa hrepeneli. Zdaj se jim je želja spolnila; prihodnost bo pa pokazala: ali so ti možje kos temu, kar se od njih pričakuje. Knez Auersperg (vojvoda kočevski) je bil predsednik gosposke zbornice, je grajšak na Českem, in kakor „Morgenpost“ pravi, eden izmed tiste male množice českih plemenitnikov, ki nemškega rodú nikoli niso zatajili. Grof Taaffe, še celó mlad gospod in cesarjev šolski tovarš, je bil dozdej minister notranjih oprav. Grof Potocki (Poljak) je velik posestnik v Galicii in umen kmetovalec. Dr. Giskra, znan od leta 1848. iz Dunaja in Frankobroda, kjer je zagovarjal veliko Nemčijo, je bil več časa koncipient v pisarnici advokata dr. Mühlfelda na Dunaji; pozneje je bil advokat v Brni in mestni župan; letos je bil predsednik zbornice po-

slancev. Dr. Herbst je bil c. kr. profesor kazenskega prava v Pragi, v deželnem zboru českem vodja nemške stranke. Dr. Brestl, vodja dunajske kreditnice in zato izveden v finančnih rečeh. Pl. Plener je bil od 1861. do 1866. leta minister denarstva. Nekteri so namesti njega za kupčijskega ministra želeli Wintersteinerja; ker pa je jud, mu je bila neki to ovira. Dr. Hasner je bil predsednik umrlega „Unterrichtsratha.“ Dr. Berger, advokat na Dunaji; nekteri časniki so trdili, da je jud; al to ni res, le njegova mati je bila krščena judinja.

— Zadnji dan preteklega leta so vpričo cesarja prisegali izvoljeni ministri na novo ustavo; bili so vsi v škrlatasto-rdečih plajših.

— Govori se, pa gotovo še ni, da se zbor delegacij na Dunaji začne 15. dne t. m. in da bode trajal 8 tednov, potem pa spet začne državni zbor.

— Kdor hoče vojaščine oproščen biti, plača 1000 gold. Ta taksa se plača, kadar pride komisija za oproščenje na asentno mesto.

— Konec unega leta je dunajska banka imela za 247 milijonov gold. bankovcev med ljudstvom, vlada pa za 400 milijonov gold. cesarskih bankovcev in vrh tega še za 12 milijonov papirnatih desetíc.

— Na Dunaji manjka oglja tako zeló, da morebiti začasno nehajo nekatere fabrike.

— Odbor za gospodarstvo južne železnice (dunajsko-tržaške) je sklenil, da tudi vozovi 2. in 3. razreda pozimi se bojo gréli. Za to je treba 3000 čutar, ki se napolnujejo z vrelo vodo in se položijo na tla v vozovih.

Ogersko. Levičnjaki ogerskega zbora so se razdvojili; najhuji izmed njih nočejo voliti v delegacijo dunajsko; njih geslo je: popolnoma samostojna Ogerska.

— Na novoletnico peštanskemu županu je Deak, Magjarov prvak, odgovoril: „Težavnim časom se bližamo; nihče ne vé, kaj prihodnost prinese; ali ostane ali propade naša ogerska domovina, to ne zavisí samo od nas, marveč od vnanjih dogodeb.“

Rusko. Časnik „Golos“ odgovarja časnikom, ki potikujejo ruski vladi bojne namere, tako-le: Sto in sto let je ruska politika v jutrovih deželah ista. Rusija ne hrepení po novih deželah, ker ima že svojih zadosti; vendar pa tudi ne bo dovolila, da zapadne vlade ondi širijo svojo moč na škodo pravoslavne cerkve in slovanstva.

Laško. Kralj še ne more novega ministerstva dobiti; ako ga ne dobí kmalu, se utegne razpustiti državni zbor, čegar večina pred vsem le po Rimu sega.

Francozko. V Parizu je po stari navadi ob novem letu cesar Napoleon sprejel poslance vseh velikih vlad. Novoletnica cesarjeva je bila vsa polna sladkega mirú, pa jej nihče ne verjame, ker vès svet vé, kako se Francoz za vojsko pripravlja.

— Na Francozkem kakor tudi v Belgiji in na Dunaji se nabira denar za napravo armade (6000 vojakov) na pomoč sv. očetu papežu.

Žitna cena

v Ljubljani 31. decembra 1867.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 60 — banaške 7 fl. 30. — turšice 4 fl. — soršice 5 fl. 20. — rži 4 fl. — ječmena 3 fl. 20. — prosa 3 fl. 20. — ajde 3 fl. 20 — ovs 2 fl. — Krompir 1 fl. 60.

Kursi na Dunaji 7. januarja.

5% metaliki 56 fl. 60 kr. Ažijo srebra 118 fl. 75 kr.
Narodno posojilo 65 fl. 20 kr. Cekini 5 fl. 76 kr.